

ДЖОББЕР, АУДИТОР... ÇЕНЁ ПРОФЕССИСЕМ

Аквизитор — 1/ хайдын күмбәлшәпта саражланни срекеңдәр вәғлини тата çенё киләпүсөнө ийрекелекен саражлашкан ысын; 2/ Транспорт организацийән тиеве шыракан агентчы.

Андеррайтер — 1/ тин кайтарын акцисени, облигацийен, хакләхутсени түяпса инвесторсени сутакан гарант, поручитель; 2/ страхлав ёсечеңче страхлав компанирен пәттәм төвөткелсөнө иштәпшәпма полно мочи илинә ысын.

Аналитик — компани ушкәннәп, финанс рынокен секторне анализ тәвакан, рекомендацийна паракан банк е брокер фирмасын ёсчен.

Аудитор — предприятиин, компанийн финанс отчетчесене тәпчесе тәрәслесе тәракан. Анализын тәпчев хыщан рекомендациясам парага.

Брокер — клиентсем киләшини тата вәсен шүчепе тәрәлә сделкәсөнә /коммерци, кредит, саражласти/ ийрекелекен хушшинчи ысын.

«Рынок тәвакан» — сутаңца түянакан хаксесене коти-

ровка тәвакан, финанс сәпрайесемпе /инструмент/ сделка шурнаңлашкан финанс рынокен хутшәннакане.

Джоббер — фонд биржин хушшинчи ысын. Брокертан акцисени хайдын шүчепе сутса түяпнипе расналанса тәраты. Джоббер тупашшы акцисемпештти хакләхутсени сутса түяпни курс уйрәмләхэнчен шүхнать.

Дилер — 1/ валюта, хакләхутсени, хутсени сутса түяпнакан банкна фонд биржин члене; 2/ продукцион курттаман түяпса ваккән сутакан усламча. Нумай чухне дилер шысак компанийән агентчы.

Дистрибутер — тавар кайтаракан шысак промышленность фирмисенчен курттаман түяпса ваккән сутакан фирма. Дистрибутери хайдын тавар складчесем шур.

Индент-агент — поставщикен килнә таварсени комисси никесе ынчылеңе ют шыршыра сутакан агент.

РУЛЬ — ÇЕНЁ ПАРӘНАС

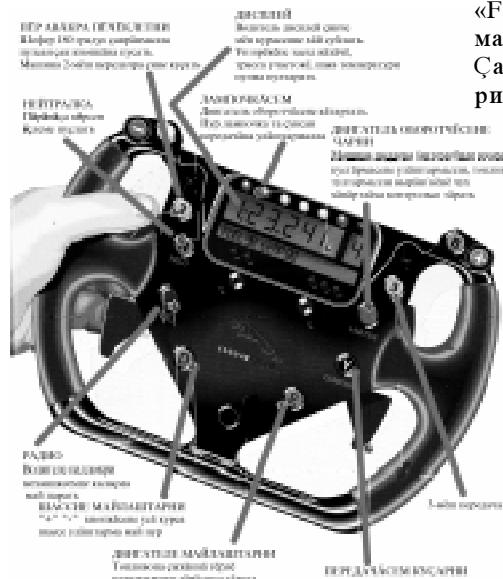
Эпир машинасене рульсәр тәшмәртейместәр. Анчах та чи пәрремеш машинасен вәл пачах та пулман. Пулас машинасен та вәл пулмә.

XIX ёмәр вәңгәнчесе Францинче пәрремеш пәс машинисем чупма пулсан. Чи пирвайхисен малти икә күстәрмә вырәннен пәрре шулнә. Водитель вәсене авәйнчәк рычагла җавәрнә. Хайдын ёлкүнне шула ўна «вәкәр хүри» тесе калан. Машинисене вара води-

тель пәр чарәнмасар ручка җавәрнәшән «кофе авәртакан» тене. 1898 үзүлтә Луи Рено җамәрк француз хайдын пәрремеш машинине шулаты. Унан рулә җаврака шулнә. Анчах та хәюллә утам шурнаңа час көрәймен. Ун чухне рульсенинә йывәңәран тунә. Руль яка шулнипе шүңнә. 1921 үзүлтә «Ford» кайтаракан заводсениче пластмасса рульсенинә усә курма тытәннә. Җәв вәхтәтра пластмасса хакләхутсени шүтләнә.

1970 үзүлтә «Volvo» компания хәрушәрләхә тивәстерекен руль шүтласа кайтары.

Конструкторсем çенәләх шыраңчы. Шоффера руле вайлатакан система самай пуләштә. 1903 үзүлтә тәңчере пәрремеш хут гидравлика енеше вайлатакан система усә курма тытәннә. 2002 үзүлтә Новосибирск хулинче руле электричествоңа вайлатмалли хатәр ёсласа кайтары. 1930 үзүлтә сигнал кнопкине вырнастары. Халә пәттәм машинада тәрәслесе тәмә шулать.

Гонка автомобилән рулә ынчылеңе пәттәмпеш алә айенчы

ГОЛЛАНДИРЕ ПАЧАХ УРӘХЛА

Голланди шкулә эпир хәнәхнә шкултан уйрәлсә тәраты. Уроксөнчө малти вырәнта учитель мар, ачасен ёсё-хәлә. Вәсем хәйсем валли хәйсем тәллән пәлү шыраңчы.

Вәрентекен ачасен пәлү тунә шыртте тәрәс үзүлә кәтартса пырать кана. Учитель аңта мәнле информација пуррине калать, çенё тема вәреннә чух мән ынне пусам тумаллине кәтартать. Эпир хәнәхнә пек, вәрентекен ачасен пәләвнә паллапа хакламасть. Еце вәл йашанаты та журнала «хушас» паллә лартать. Җапла майпа ачасем мәнле вәреннине ашшә-амаше темиже минутран хәйсен официенче та пәлме пултарать. Вәренекен панә ёшә пәр урок вәхтәнчесе вәслеймесен ўна е урок хыщан, е тепәр урокра пурнаңлә.

Урокра ачасем ирәклә утса сүрәме та, пәр-пәриннепе кашнама та пултараңчы. Анчах та учитель патне пырса: «Эпеку темәна ўнланмарәм», — тесе ыйтнине илтеймән. Вәрентекен кун евәр ыйтусем ынне хуравлама мар, итлесе та тәмә. Хәв мән ўнланманине конкретлә ыйтсан ёшә сана кирлә информација аңстан тупма май пуррине кәтартә.

Шкулта столовар та сук. Ачасен апатланәвәшән шкул явал тытмасть. Вәренекенсем буфетра пур үзимече кана хырәмә улталама пултараңчы.

Голланди шкулә ынчылеңе چылай ырима пулать. Тәпләнрех Калайкаси шкуләнчесе хими предметне вәрентекен Дина Леонидовна каласа пама пултарать. Унан малаллахи ёмәчесем Голланди шкуләне мәнле ынханса тәнине тепәр номерте вуласа пәлме пултаратар.

Үсәйлә та рехеглә
Тоула рулән спилисем
хушшине прибор панель
хүрнать. Водителе пите
меллә.

Эволюции саккүнчесем:

А. 1930 үзүлтә сигнал кнопкине пәрремеш хут усә курый. Руль обога чыйвәрлән пуллаб. Б. Обод — рифленка. В. 1960 үзүлтән спилисем пластик ёмәр пулсаңчы. Г. 1980 үзүлтән спилисем пластик ёмәр пулсаңчы. Д. 2000 үзүлтән спилисем пластик ёмәр пулсаңчы. Г. Травия пулласынчы хәрушәрләх сәрән руль. Руль ынчылеңе салонри электроника кнопкисем.